

Waldemar Chrostowski

"Pierwsze dni Uniwersytetu
Kardynała Stefana Wyszyńskiego w
Warszawie" Hubert J. Kaczmarek,
Henryk Cz. Podolski (red.), Warszawa
2000 : [recenzja]

Collectanea Theologica 70/3, 223-224

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

hierarchiczna Kościoła znajdują w myśli Bruno Forte nowe naświetlenie, na czele z posługiwaniem Piotrowym i kolegialnym charakterem episkopatu. Pielgrzymujący Kościół eucharystyczny, który na swej drodze ciągle ma się odnawiać i reformować, Kościół posłany do świata, który ma być zbawiony – to niewątpliwie oryginalne akcenty eklezjologii eucharystycznej włoskiego teologa.

Na podstawie dotychczasowego materiału można by postawić autorowi zarzut metodologiczny, iż jego dzieło stanowi zlepek trzech prac poświęconych doktrynie trzech teologów. Część trzecia – oceniająca – zawiera wreszcie wątek postulowany: łączne traktowanie teologiczno-systematyczne. Ks. Z. Gaczyński ukazuje wspólne źródła doktryny trzech teologów, inspirację teologii prawosławnej, specyfikę myśli poszczególnych teologów i znamienne punkty wspólne, łączące ich w jeden wizerunek nowej eklezjologii eucharystycznej. Autor kończy rozważania swoistą futurologią dotyczącą rozwoju tego kierunku teologicznego, w której znajduje się refleksja o miejscu tego kierunku w współczesnej teologii, perspektywach ekumenicznych, relacji wobec misji adresowanej do współczesnego świata.

Autor wykorzystał w pracy rozległą literaturę przedmiotu, zarówno źródłową jak i pomocniczą. Błędów drobnych (literówek) popełnił niewiele. W dokumentacji zawarł prawidłowy zapis bibliograficzny (choć niekiedy różny od przyjętego u nas). Przydałby się indeks osobowy, ponieważ praca jest na tyle wartościowa, że powinna być przetłumaczona i opublikowana w języku polskim.

ks. Józef Krasiński, Warszawa-Sandomierz

Hubert J. KACZMARSKI, Henryk Cz. PODOLSKI (red. i oprac.). *Pierwsze dni Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2000, ss. 159.

Z dniem 16 października 1999 r., po 45 latach działalności, przestała istnieć Akademia Teologii Katolickiej, a w jej miejsce na podstawie ustawy z 3 września 1999 r., wchodzącej w życie z mocą od 1 października 1999 r., został utworzony Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Ci, którzy w 1954 r. decydowali o usunięciu Wydziału Teologii Katolickiej ze struktur Uniwersytetu Warszawskiego, na pewno nie przewidzieli takiego epilogu. W ciągu niespełna półwiecza uczelnia nie tylko okrzepła, lecz potwierdziła swój status oraz uzyskała pełną aprobatę władz kościelnych. Rozrosła się też do tego stopnia, że w 1999 r. obejmowała sześć samodzielnych wydziałów: Teologiczny, Filozofii Chrześcijańskiej, Prawa Kanonicznego, Nauk Historycznych i Społecznych, Prawa oraz Humanistyczny. Stało się jasne, że dotychczasowa nazwa i struktura nie odpowiadają rzeczywistości. ATK rozwinęła się tak dalece, że można i trzeba było myśleć o utworzeniu w Warszawie drugiego uniwersytetu.

RECENZJE

Po kilkuletnich dyskusjach, możliwych dopiero od 1989 r., po wielu wysiłkach i ścieraniu się rozmaitych koncepcji, dojrzała myśl o radykalnym przekształceniu uczelni. Prace w tym kierunku nabrały niezwykłego przyspieszenia podczas rektorskiej kadencji ks. prof. dr. hab. Romana Bartnickiego, który dzięki temu okazał się ostatnim rektorem ATK i pierwszym rektorem UKSW. Propozycja utworzenia nowego uniwersytetu musiała trafić pod obrady Sejmu i Senatu RP, a następnie zostać zatwierdzona przez Prezydenta. Niektóre etapy tej zawilej drogi legislacyjnej były bardzo trudne, zaś omówienie i analiza wszystkich złożyłaby się na pokaźną monografię. O utworzeniu nowej uczelni przesądziła życzliwość i determinacja wielu osób i środowisk, a także skuteczna pomoc Wielkiego Kanclerza ATK, kard. Józefa Glempa, oraz abp. Józefa Kowalczyka, nuncjusza apostolskiego w Polsce.

Obficie ilustrowany album dokumentuje odbytą drogę i upamiętnia pierwszą inaugurację roku akademickiego 1999/2000, która odbyła się 4 listopada 1999 r. Było to wydarzenie wielkiej wagi, które zaszczylicili obecnością rektorzy i prorektorzy kilkudziesięciu polskich szkół wyższych, a także duża liczba członków Episkopatu Polski. Specjalne słowo skierował Jan Paweł II. W albumie znalazł się również tekst wykładu inauguracyjnego (prof. dr hab. Jacek Salij OP: *Problem wyznania win Kościoła popelnionych w mijającym stuleciu*), a także listy gratulacyjne, prezentacja władz UKSW, struktura organizacyjna i zwięzłe kalendarium. Czytelnicy, którymi przede wszystkim są zapewne wykładowcy, studenci i pracownicy UKSW, a także wszyscy interesujący się życiem akademickim w Polsce, otrzymują również solidną oraz pochodzącą z pierwszej ręki porcję wiadomości o okolicznościach, które poprzedziły utworzenie Uczelni, a także o jej początkach. „W ten sposób – czytamy w odredakcyjnym wstępie – upamiętnione zostały starania o utworzenie w stolicy Polski drugiego uniwersytetu, a ukanie jego narodzin – pierwszej inauguracji roku akademickiego, umożliwi prezentację najmłodszego uniwersytetu polskiego, a praca nasza nie będzie jedynie materiałem źródłowym służącym jedynie historykom”. Więcej i obszerniejszy materiał dokumentujący utworzenie UKSW można znaleźć w *Kronikach Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*, nr 1-2/2000. Ten album jest pomyślany głównie jako barwne świadectwo ważnego fragmentu naszej najnowszej historii i okolicznościowa pamiątka.

ks. Waldemar Chrostowski, Warszawa